

Danuta Ługowska

Sprawozdanie z Sympozjum poświęconego pamięci Profesora Gaweckiego, ATK, 13.04.1994 r

Studia Philosophiae Christianae 31/1, 240-241

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

funkcji komórki nerwowej. Czy znamy podstawowe funkcje komórki i jakie są obecnie szanse modelowania procesów rzeczywistych w komórkach nerwowych? Jakie konsekwencje etyczne pociągają za sobą tego rodzaju próby? Tego rodzaju pytania inspirowały ożywioną dyskusję.

Z tematyką ekologiczną związane były trzy kolejne referaty. A. Rudnicka w referacie pt. *Wpływ zanieczyszczenia środowiska na genotyp człowieka* zwróciła uwagę na zmiany genetyczne spowodowane przez czynniki mutagenne, m.in. promieniowanie oraz niektóre substancje chemiczne. Eko-filozoficzny system zaproponowany przez prof. H. Skolimowskiego był przedmiotem referatu D. Kozłowskiej. Jest to system wychodzący od kosmologii, przez etykę do świadomości człowieka jako do źródła odnowy naszej cywilizacji. Ta odnowa według Skolimowskiego winna zmierzać do ochrony środowiska. W wystąpieniu M. Nowaka znalazły się elementy edukacji ekologicznej. Podstawą tego typu edukacji miałyby być przybliżenie i pokazanie społeczeństwu skutków zanieczyszczeń. Młodzi poprzez emocjonalne zaangażowanie i działanie na rzecz ochrony przyrody mogą w przyszłości zmienić świadomość ekologiczną.

Dyskusje, często trwające do późnych godzin wieczornych, umożliwiły zapoznanie się z szerokim spektrum zagadnień, jakie kształtują obecnie szeroko rozumianą filozofię przyrody. Problemy światopoglądowe związane z zagadnieniami etycznymi pozwoliły na konfrontację poglądów uczestników sympozjum oraz próbę wyjścia z indywidualnego ich postrzegania.

Pobyty w Zakopanem to również okazja do wędrowek w ośnieżone Tatry, na Halę Kondratową, w Dolinę Kościeliską. W ten sposób wzmacnianie sił fizycznych towarzyszyło poszerzaniu horyzontów myślowych.

DANUTA ŁUGOWSKA

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM POŚWIĘCONEGO PAMIĘCI PROFESORA GAWECKIEGO

W dziesiątą rocznicę śmierci prof. Bolesława Gaweckiego, dnia 13 kwietnia 1994 r. na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej ATK, odbyło się sympozjum poświęcone osobie i twórczości naukowej Profesora. Spotkanie zainaugurował dziekan Wydziału, ks. prof. dr hab. J. Dołęga, kierując słowa powitania do grona pracowników naukowych i przybyłych na sesję studentów.

Wprowadzeniem do sympozjum był odczyt ks. dra hab. K. Kłoskowskiego, poświęcony koncepcji nauki podzielanej i rozwijanej przez prof. Gaweckiego. Prelegent rozpoczął od krótkiego przypomnienia życiorysu Profesora, a następnie, wychodząc z definicji nauki traktowanej jako system praw, zaprezentował podział nauk na formalne, realne, praktyczne i techniczne. Przedstawił także rodzaje metod, jakie wyodrębnił Profesor: przyrodniczą, aksjomatyczną i metodę nauk humanistycznych. Metoda przyrodnicza polega na odkrywaniu praw przyrody na podstawie faktów ustalonych za pomocą obserwacji i eksperymentów oraz w procesie kontroli i sprawdzenia. Z kolei metoda aksjomatyczna ma charakter formalny i sprowadza się do wykazania związków logicznych; zachodzących pomiędzy tezami systemu dedukcyjnego. Natomiast zadaniem metody humanistycznej jest opis zjawisk i ich wyjaśnienie, a także zrozumienie zjawiska celem jego oceny według określonego intersubiektywnego systemu wartości.

Przewodnim motywem wypowiedzi Kłoskowskiego była przytoczona na wstępie myśl Gaweckiego, iż nieznamość dziejów własnej (polskiej) filozofii, oraz związana z tym przesadna pokora przyczyniają się do poczucia niższości wobec filozofii innych

narodów. Nawiązując do tej sugestii, ks. prof. Dołęga przedstawił najważniejsze zagadnienia filozofii narodowej w ujęciu Gaweckiego. W wystąpieniu zostały wyróżnione problemy charakterystyczne dla tej filozofii, tworzące podstawę rozwoju narodu i jego tożsamości, to jest aktywność, doskonałość i wolność, oraz wartości leżące u jej podłoża: człowiek, rodzina i naród, kultura duchowa i cywilizacyjna. Warto podkreślić tematykę rodzinną, podejmowaną przez Gaweckiego, w związku z Międzynarodowym Kongresem Rodziny. Profesor uważał, iż rodzina i naród stanowią naturalne środowisko człowieka; człowiek w rodzinie i narodzie doskonali się moralnie.

Następnie ks. mgr T. Frymark zaprezentował fragmenty swej rozprawy doktorskiej dotyczącej twórczości prof. Gaweckiego w kontekście jego wizji nauki. Przedstawił też koncepcję filozofii jako systemu. Właściwy trzon filozofii Profesor upatrywał w trzech działach: teorii poznania, teorii bytu i teorii wartości.

W drugiej części odbyła się dyskusja panelowa. W wystąpieniach osnutych wokół profesora Gaweckiego jako człowieka, nauczyciela i myśliciela, głos zabierali m.in. ks. prof. M. Lubański, ks. prof. Sz. W. Ślaga, ks. prof. Dołęga, ks. dr hab. K. Kloskowski, ks. mgr G. Bugajak.

We wspomnieniach ks. prof. Lubańskiego i ks. prof. Ślaga ze spotkań osobistych z Profesorem, zarysowana została postać człowieka towarzyskiego, pełnego elegancji, a nade wszystko realizującego w życiu codziennym idee swej filozofii opartej na wartościach moralnych. Jako nauczyciel był człowiekiem o dużej intuicji pedagogicznej. Styl jego pracy charakteryzował się dokładnością niemal pedantyczną. Nawet w trudnych czasach okupacji dbał o punktualne rozpoczynanie zajęć. Podejmował prace pedagogiczne jako dyrektor szkół średnich, nauczyciel na tajnych kompletach, pracownik dydaktyczny wyższych uczelni. Był myślicielem o szerokich zainteresowaniach. Jego dorobek obejmuje zagadnienia naukowe, filozoficzne, propozycje dydaktyczne oraz tłumaczenia dzieł klasyków filozofii. Jako naukowiec znajdował się nieco poza nurtem współczesnej mu filozofii. Czasy, w których pisał, nie sprzyjały przyjęciu systemu opartego na wartościach wyższych.

Końcowym etapem dyskusji była próba odpowiedzi na pytanie, czy prof. Gawecki pozostawił kontynuatorów swej myśli. Ks. prof. Ślaga i ks. prof. Dołęga zwrócili uwagę na trudności, jakie przeżywała Akademia i w związku z tym szczupłą ilość studentów w okresie, w którym Profesor był wykładowcą. Jednakże jego koncepcja filozofii przyrody, opartej na naukach szczegółowych, jest do dziś realizowana. Prof. Lubański stwierdził, że w jakimś stopniu pracownicy naukowcy naszego Wydziału, a w szczególności specjaliści filozofii przyrody, są kontynuatorami idei Gaweckiego.

Dyskusja zakończyła się w duchu spotkań, jakie miały miejsce w domu Profesora, przy symbolicznej herbacie i ciastku.

JAN SANDNER

SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM

PT. PROBLEMATYKA OCHRONY ŚRODOWISKA W TATRZAŃSKIM PARKU NARODOWYM W OBLICZU NARASTAJĄCEJ ANTROPOPRESJI

Postępująca degradacja naszego środowiska przyrodniczego pociąga za sobą nowe niekonwencjonalne potrzeby w systemie kształcenia studentów o specjalności ochrona środowiska.

W dniach 17-21 października 1994 roku specjalizacja z Ekologii Człowieka i Bioetyki na Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie zorganizowała, dla studentów tej specjalności warsztaty ekologiczne w Zakopanem. Odbywały się one w ramach sympozjum pt. *Problematyka ochrony*